

ville have alt for meget. Naar vi ville have en Baneovre i Sjælland, skulle vi være meget heldige, om vi kunne naa at erholde af Statskassen 80,000 Kr. pr. Mil, men herovre undser man sig ikke for paa Statens Regning at bygge Baner, der koste ene og alene over 1 Million Kr. pr. Mil. Jeg siger derfor, at dersom man bliver ved at centralisere alt i og omkring Kjøbenhavn, kan Landet som saadant ikke holde det ud. Det er en Røddrift, som vi i Fremtiden ville bukke under for, og det skulde derfor glæde mig, om vi ved at flytte Landbohøjskolen over til Sjælland kunde komme til at udvilde en Anstalt, der baade teoretisk og praktisk kunde komme til at bringe det i økonomisk Henseende trykkede Folk og Land Bøjsignelse. Trods den store Teori, uden Praksis, man har hibragt de Herrer inde paa Landbohøjskolen, har det været saa, at kun meget faa af disse Landbrugsandidater, der ere udgaaede derfra, have været i Staud til at drive en Landejendom paa en saadan Maade, at de egentlig have kunnet balancere derved, selv om de have haft ikke saa faa Midler til deres Raadighed at begynde med. Jeg har derfor en Gang sagt, og jeg skal ikke vige tilbage fra at sige det her, at for at overhovedet disse Kandidater, der ere udgaaede fra Landbohøjskolen, skulde kunne bringe Bøjsignelse for Jordbruget i dets store Almindelighed, vilde det være nødvendigt, at vi gabe dem 50,000 Kr. hver til at øve sig praktisk for ude omkring paa Landet; gøre vi det, kan der sikkert komme noget godt ud af dem, og saa kunne de sikkert gøre Nytte. Men jeg tror, det er en uheldig Vej, vi have været inde paa med Landbohøjskolen, og jeg kan derfor ikke andet end glæde mig over, at dette Forslag er kommet frem fra det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds, og jeg vil som Syde være med til at støtte det. Jeg tror, det vil være i Sagens Interesse, om vi komme til at gribe ind, saa at vi ikke saadan blive ved at fortsætte med denne Centralisation af alt i og omkring Kjøbenhavn. Som der er talt om, har man jo ikke en eneste By, der staar med en Skatteansættelse saa lav som Kjøbenhavn, ikke en eneste By noget Steds i Landet. Hvad er Grunden til dette? Ja, Grunden maa vel nærmest søges deri, at man lader alle sine Bøge strømme ind til Kjøbenhavn, og at de blive forbrugte der, uden at nogle af disse Summer vende tilbage og komme til at cirkulere blandt os ude omkring paa Landet. Jeg har med Forundring set, for hvor mange Bøge der er stiftet Vegater her i Kjøbenhavn; er det ikke ogsaa til Dels

Bøge, der ere komne herind fra den store Befolkning ude omkring, og som saa ere blevne udgivne til Fordel for Kjøbenhavn? Derfor siger jeg: lad os begynde straks at tage Høen i en anden Haand og se at gøre noget for, at disse Bøge, som flyde ind i Statskassen, komme ud igen og komme ikke alene Kjøbenhavn, men det samlede Folk til Gode.

Indenrigsministeren (Singerløv):

Det Forslag, der af det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) som Medlem af det paagældende Udvalg er stillet om, at Tinget skal gaa over til Dagsordenen, er jo en gammel Bekendte; om det end foreligger i en anden Form nu end tidligere, saa maa det vel — haaber jeg — erindres her, at det ærede Medlem har mange Gange udtalt sig ganske i samme Retning, som i Dag, og jeg har haft Løslighed til udførligt at drøfte det Spørgsmaal, det ærede Medlem har rejst om Landbohøjskolens Flytning tidligere, baade overfor det ærede Medlem og overfor andre. Jeg maa erindre om — hvad jeg for Resten tror blev berørt af den ærede Drøftøer her — at for nogle Aar siden, da man tog Landbohøjskole-spørgsmaalet op, da blev der nedsat en Kommission, eller en Del Mænd blev anmodede om at tage Sagen under Overvejelse og forberede den, under Forsæde af Landbohøjskolens Direktør, hvoriblandt ikke saa Medlemmer af dette Ting og ogsaa nogle Medlemmer af det andet Ting vare. Det var efter Forhandling med dette Tings Finansudvalg og Medlemmer her i Salen, at Indenrigsministeren gik dertil, og disse Mænd skulde tage Spørgsmaalet under Overvejelse, og det blev undersøgt, og denne Undersøgelse førte til et Forslag, som i alt væsentligt blev accepteret af Ministeriet og gjort til Grundlag for Lovforslaget. Jeg mener altsaa, at Forundersøgelser ere skete tidligere, ligesom man her i Tinget har behandlet Spørgsmaalet, og jeg har allerede tidligere hævdet overfor det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds, at her foreligger kun det ganske simple Princip-spørgsmaal, om det er rigtig at have Landbohøjskolen som en teoretisk-videnskabelig Anstalt, hvor der ganske vist ogsaa gøres visse Forsøg, støttede paa lidt Havebrug og nogle Forsøgsmarker — eller om det er rigtig at gaa over til det System, der f. Eks. følges i Sverige, hvor man lægger Landbrugs-skolerne ind paa Fordejendomme og forener den praktiske Undervisning med den teoretiske. Jeg er af den Mening, at det er bedst, at man først har nogen praktisk Øvelse, saa modtager teoretisk Undervisning og saa igen gaar